Załącznik nr 1a

Karta przedmiotu

Cz. 1

<table>
<tr><th colspan="4">Informacje ogólne o przedmiocie</th></tr>
<tr><td colspan="2">1. Kierunek studiów: Położnictwo
2. Profil studiów: praktyczny</td><td colspan="2">3 Poziom kształcenia: I stopień
4. Forma studiów: stacjonarne
5. Cykl kształcenia: 2026-2029</td></tr>
<tr><td colspan="2">6. Rok: III</td><td colspan="2">7. Semestr: V</td></tr>
<tr><td colspan="4">8. Nazwa przedmiotu: Chirurgia</td></tr>
<tr><td colspan="4">9. Status przedmiotu: obowiązkowy</td></tr>
<tr><td colspan="4">10. Treści programowe:
Przygotowanie studenta do sprawowania opieki nad pacjentem w chorobach chirurgicznych, w tym przygotowania chorego do zabiegów operacyjnych w trybie planowym i pilnym oraz prowadzenia opieki pooperacyjnej. Treści obejmują również zasady aseptyki i antyseptyki, profilaktykę zakażeń chirurgicznych, postępowanie w urazach, oparzeniach i wstrząsie oraz opiekę nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową oraz objętym terapią żywieniową.

Efekty uczenia się/odniesienie do efektów uczenia się zawartych w (właściwe podkreślić): standardach kształcenia (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego)/Uchwale Senatu ŚUM (podać określenia zawarte w standardach kształcenia/symbole efektów zatwierdzone Uchwałą Senatu ŚUM)
w zakresie wiedzy student zna i rozumie: D.W51, D.W52, D.W53, D.W54,
w zakresie umiejętności student potrafi: D.U43, D.U44
w zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do: Punkt 1.3 ogólnych efektów uczenia się</td></tr>
<tr><td>11. Liczba godzin z przedmiotu: (kontaktowe/w tym godziny komunikacji*/samokształcenie*)</td><td>60/…./10</td><td>12. Liczba punktów ECTS dla przedmiotu:</td><td>3</td></tr>
<tr><td colspan="4">13. Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie na ocenę</td></tr>
<tr><td colspan="4">14. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się:</td></tr>
<tr><td>Efekty uczenia się</td><td colspan="2">Sposoby weryfikacji***</td><td>Sposoby oceny**/zaliczenie***</td></tr>
<tr><td>W zakresie wiedzy</td><td colspan="2">Zaliczenie na ocenę – test wyboru</td><td>**/***</td></tr>
<tr><td>W zakresie umiejętności</td><td colspan="2">Wywiad kliniczny, obserwacja, plan opieki nad chorych po zabiegu w znieczuleniu ogólnym</td><td>**/***</td></tr>
<tr><td>W zakresie kompetencji</td><td colspan="2">Obserwacja</td><td>**/***</td></tr>
</table>

* jeśli wymagane jest standardem kształcenia

**w przypadku egzaminu/zaliczenia na ocenę zakłada się, że ocena oznacza na poziomie:

*** zgodnie z regulaminem przedmiotu

Bardzo dobry (5,0) - zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte i znacząco przekraczają wymagany poziom

Ponad dobry (4,5) - zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte i wyraźnie przekraczają wymagany poziom

Dobry (4,0) - zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte i w pewnym stopniu przekraczają wymagany poziom

Dość dobry (3,5) - zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte na poziomie nieznacznie przekraczającym wymagany

Dostateczny (3,0) - zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte na wymaganym poziomie

Niedostateczny (2,0) - zakładane efekty uczenia się nie zostały uzyskane

Karta przedmiotu

Cz. 2

Inne przydatne informacje o przedmiocie	
15. Jednostka realizująca przedmiot, adres, e-mail: Katedra Chirurgii Ogólnej, Kolorektalnej i Urazów Wielonarządowych Kierownik Katedry Prof. dr hab. n. med. Zbigniew Lorenc Oddział Kliniczny Chirurgii Ogólnej, Kolorektalnej i Urazów Wielonarządowych Plac Medyków 1 41-200 Sosnowiec sekretariat - tel. 32 368 25 47 http://katedrachirurgii.sum.edu.pl	
16. Imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za realizację przedmiotu /koordynatora przedmiotu: Prof. dr hab. n. med. Zbigniew Lorenc – wykłady i ćwiczenia kliniczne Dr hab. n.o zdr. Justyna Glik – zajęcia praktyczne – rany przewlekłe Dr n. med. Marek Rudzki – zajęcia praktyczne - chirurgia **Prowadzący:** dr n. o zdr. Marzena Kowalska (marzena.kowalska@sum.edu.pl) zajęcia praktyczne - chirurgia mgr Sara Gmerek- zajęcia praktyczne - chirurgia mgr Izabela Wantuła - zajęcia praktyczne - chirurgia Dr n.o zdr. Martyna Gruszka (martyna.gruszka@sum.edu.pl) zajęcia praktyczne – rany przewlekłe Mgr Iwona Dziurzyńska (idziurzynska@su.edu.pl) zajęcia praktyczne – rany przewlekłe	
17. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji: Treści realizowane na studiach I stopnia z zakresu nauk podstawowych takich jak anatomia i fizjologia oraz patologia, podstaw opieki pielęgniarskiej, podstaw położnictwa i badań fizykalnych.	
18. Liczebność grup:	Zgodna z Zarządzeniem Rektora ŚUM
19. Materiały do zajęć/ środki dydaktyczne:	Tematy zajęć na tablicy ogłoszeń i stronie www http://katedrachirurgii.sum.edu.pl https://chirurgiazaklad.sum.edu.pl/ https://zaklad-ran-przewleklych.sum.edu.pl/
20. Miejsce odbywania się zajęć:	**Ćwiczenia kliniczne –** Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 5 im. św. Barbary Oddział Kliniczny Chirurgii Ogólnej, Kolorektalnej i Urazów Wielonarządowych Plac Medyków 1 41-200 Sosnowiec, **Zajęcia praktyczne - 3 zajęcia** Szpital Specjalistyczny nr 1 Zakład Pielęgniarstwa Chirurgicznego i Propedeutyki Chirurgii ul Żeromskiego 7

	41-902 Bytom **Zajęcia praktyczne - 1 zajęcia** Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela Zakład Organizacji Leczenia Ran Przewlekłych ul. Jana Pawła II 2, 41-100 Siemianowice Śląskie tel: 32 73 57 655
21. Miejsce i godzina konsultacji:	według harmonogramu zamieszczonego na stronie http://katedrachirurgii.sum.edu.pl https://chirurgiazaklad.sum.edu.pl/ https://zaklad-ran-przewleklych.sum.edu.pl/

22. Efekty uczenia się:

Numer przedmiotowego efektu uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się zawartych w *(właściwe podkreślić)*: standardach kształcenia/ zatwierdzonych przez Senat ŚUM
P_W01	Czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne i profilaktykę zakażeń chirurgicznych;	D.W 51
P_W02	Zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	D.W 52
P_W03	Zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową oraz pacjentem objętym terapią żywieniową;	D.W 53
P_W04	Zasady postępowania z kobietą ciężarną z urazem, zakażeniem tkanek miękkich i schorzeniami chirurgicznymi;	D.W 54
P_W05	Zasady udzielania pierwszej pomocy w oparzeniach i sposoby pielęgnowania rany oparzeniowej	D.W 47
P_U01	Planować opiekę nad pacjentem w przebiegu schorzeń chirurgicznych, rozpoznawać wczesne i późne powikłania po zabiegach operacyjnych i zapobiegać nim oraz pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową;	D.U 43
P_U02	Prowadzić intensywną opiekę pooperacyjną;	D.U 44
P_K01	Dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych.	KO 01
P_K02	Formułowanie opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	KO 02
P_K03	Ponoszenie odpowiedzialności za realizowane	KO 03

świadczenia zdrowotne.	
23. Metody nauczania: wykład, ćwiczenia kliniczne, obserwacja, wywiad kliniczny, pokaz, instruktaż, praca w grupach	
24. Formy i tematy zajęć: **	**Liczba godzin (kontaktowe): 60**
24.1. Wykłady	**15**
1. Aseptyka i antyseptyka. Czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne i profilaktyka zakażeń chirurgicznych. 2. Badania laboratoryjne (biochemiczne, enzymatyczne), endoskopowe i radiologiczne w chorobach chirurgicznych. 3. Zabieg operacyjny chirurgii jednego dnia, planowany i pilny, zabiegi operacyjne kobiet w ciąży, ryzyko operacji, odczyn ustroju na zabieg operacyjny, najczęstsze powikłania pooperacyjne.	2
1. Postępowanie w urazowych uszkodzeniach ciała w tym oparzeniach (podział, pierwsza pomoc, powikłania, leczenie), sposoby pielęgnowania rany oparzeniowej 2. Pielęgnowanie chorych po urazie klatki piersiowej i narządów jamy brzusznej.	3
1. Rany, oparzenia, odmrożenia, krwotok (pierwsza pomoc). 2. Wstrząs i jego rodzaje (rozpoznawanie i leczenie). 3. Krew, płyny krwiozastępcze, gospodarka wodno-elektrolitowa w chorobach chirurgicznych.	2
1. Choroby naczyń obwodowych i ich leczenie (zachowawcze i chirurgiczne).	3
1. Przepukliny brzuszne i ich powikłania. 2. Choroby chirurgiczne klatki piersiowej (ropnie, nowotwory płuc i śródpiersia, odma, urazy). 3. Choroby chirurgiczne tarczycy i innych gruczołów dokrewnych (specyfika przygotowania do zabiegu operacyjnego).	2
1. Choroby chirurgiczne przełyku, żołądka i dwunastnicy (diagnostyka, przygotowanie do zabiegu operacyjnego, opieka pooperacyjna). 2. Zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową oraz pacjentem objętym terapią żywieniową	3
24.2. Seminaria	**-**
24.3. Ćwiczenia	**-**
24.4. Ćwiczenia kliniczne	**5**
1. Organizacja i specyfika pracy na bloku operacyjnym.	2
2. Badanie fizykalne chorych chirurgicznie.	1
3. Organizacja pracy na POP intensywna opieka pooperacyjna;	1
4. Zabiegi operacyjne w ciąży.	1
24.5. Zajęcia praktyczne	**40**
1. Opieka okołooperacyjna - protokół ERAS 2. Przygotowanie chorych do operacji w trybie nagłym i planowanym. 3. Profilaktyka zakażeń chirurgicznych. 4. Edukacja terapeutyczna pacjenta po zabiegu operacyjnym.	10

5. Dokumentowanie świadczonej opieki nad pacjentem.	
1. Opieka nad pacjentem ze schorzeniami żołądka i dwunastnicy (w tym krwawienie do górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego). **2.** Opieka nad pacjentem ze schorzeniami jelit. **3.** Opieka nad pacjentem z niedrożnością jelit.	10
1. Opieka nad pacjentem ze schorzeniami pęcherzyka żółciowego. 2. Opieka nad pacjentem ze schorzeniami trzustki. **3.** Opieka nad pacjentem ze schorzeniami wyrostka robaczkowego. **4.** Opieka nad pacjentem z przepukliną brzuszną.	10
1. Opieka nad pacjentem z raną przewlekłą.	10
24.6. Symulacje niskiej wierności	**-**
24.7. Symulacje wysokiej wierności	**-**
24.8. Samokształcenie*	**10**
Wywiad kliniczny, obserwacja, opracowanie planu pielęgnacji pacjenta w wybranym przypadku klinicznym.	5
Przygotowanie prezentacji multimedialnej nt. jednostki chorobowej leczonej chirurgicznie.	5

25. Bilans punktów ECTS: **

AKTYWNOŚĆ	LICZBA GODZIN/NAKŁAD PRACY STUDENTA
Godziny zajęć wg planu z nauczycielem (kontaktowe)	**60**
Przygotowanie do różnych form zajęć	
Udział w konsultacjach	
Czas na wykonanie projektu/dokumentacji/samokształcenie	
Samokształcenie*	**10**
Przygotowanie do egzaminu	
Udział w egzaminie	
Zajęcia Praktyczne	**40**
Praktyki zawodowe	**Załącznik 1b**
SUMA GODZIN	**70**
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	**3**

26. Literatura:

Literatura podstawowa

1. Ścisło L. Pielęgniarstwo chirurgiczne. PZWL, Warszawa 2020.
2. Walewska E.: Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. PZWL, Warszawa 2014.
3. Potemski P. Rak jelita grubego, wybrane zagadnienia. PZWL, Warszawa 2023.
4. Sierakowska M., Wrońska I. (red.).: Edukacja zdrowotna w praktyce pielęgniarskiej. PZWL, Warszawa,1, 2021.

27. Kryteria oceny – szczegóły:

Zgodnie z zaleceniami organów kontrolujących.
Zaliczenie przedmiotu - student osiągnął zakładane efekty uczenia się.

Szczegółowe kryteria zaliczenia i oceny z przedmiotu są zamieszczone w regulaminie przedmiotu.

* jeśli wymagane jest standardem kształcenia, treści samokształcenia podaje prowadzący
** wypełnić właściwe zgodnie ze wskazaniami Rady/Komisji Programowej danego kierunku po zatwierdzeniu przez Dziekana

Marek Rudzki
Elektronicznie podpisany przez Marek Rudzki